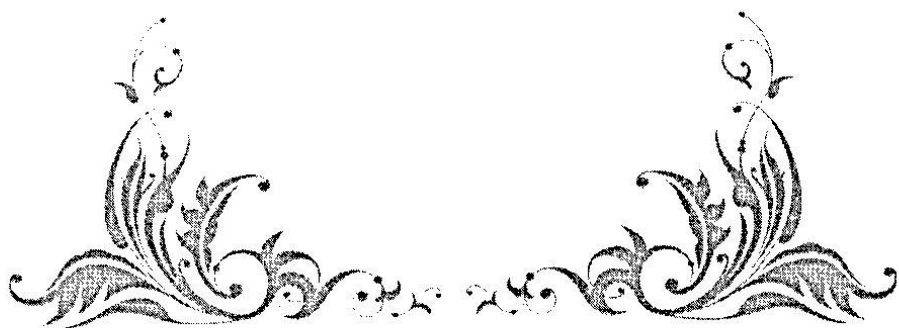

بررسی عوامل تهاجم فرهنگی
و راهکارهای مقابله با آن با تکیه بر مسجد

هادی جعفری

سرشناسه: جعفری، هادی، ۱۳۶۱
عنوان و نام پدیدآور: بررسی عوامل تهاجم فرهنگی و راهکارهای مقابله با آن با تکیه بر
مسجد / مولف: هادی جعفری
مشخصات نشر: قم: ارمغان دوستی،
مشخصات ظاهری: رقعی، ۲۴۰ ص
شابک: 978-622-8474-05-2
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: مسجدها--ایران -- برنامه‌های فرهنگی
مسجد به منزله مجتمع فرهنگی
مسجدها--ایران -- جنبه‌های اجتماعی
رده بندی کنگره: BP ۲۶۱
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۵
شماره کتابشناسی ملی: ۹۶۵۰۴۵۸

بررسی عوامل تهاجم فرهنگی و راهکارهای مقابله با آن با تکیه بر مسجد

نویسنده: هادی جعفری
ناشر: ارمغان دوستی
تیراژ: ۲۰۰ نسخه
قیمت: ۱۵۰۰۰۰ تومان
نوبت و سال چاپ: اول / ۱۴۰۳
چاپخانه: زمزم

دفتر فروش:

قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۷۶

تلفن: ۰۲۵۳۲۷۸۳۲۷۰۷

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
مقدمه	۱۱
فصل اول: مسجد شناسی	۱۵
گفتار اول: تعریف مسجد	۱۶
(۱) معنای لغوی مسجد	۱۶
(۲) معنای اصطلاحی مسجد	۱۷
(۳) واژه‌ی مسجد در قرآن	۱۷
گفتار دوم: تعریف فرهنگ	۱۸
گفتار سوم: تهاجم فرهنگی	۲۱
تعریف تهاجم فرهنگی	۲۴
فصل دوم: کلیات	۲۷
گفتار اول: تاریخچه‌ی مسجد	۲۸
(۱) تاریخ پیدایش مسجد	۲۸
(۲) آفرینش کعبه‌ی بیت الله	۲۹
گفتار دوم: نقش مسجد در جامعه‌ی اسلامی	۳۰
گفتار سوم: تاریخچه‌ی تهاجم فرهنگی	۴۲
فصل سوم: عوامل تهاجم فرهنگی از دیدگاه دانشمندان	۵۱
گفتار اول: نظریه‌ی اسلام شناسان در مورد عوامل تهاجم فرهنگی	۵۲
الف) زمینه‌ها و عوامل تهاجم فرهنگی	۵۳

- ب) ابعاد و عوامل تهاجم فرهنگی ۵۹
- ج) عوامل مؤثر در شکل گیری و گسترش آسیب‌های اجتماعی در ایران .. ۶۲
- د) عوامل اساسی در تغییر معادلات جامعه ۶۵
- گفتار دوم: نظریه جامعه‌شناسان و روانشناسان در عوامل تهاجم فرهنگی ۶۶
- الف) عوامل و ریشه‌های تهاجم فرهنگی ۶۹
- ب) عوامل داخلی ناهماهنگی فرهنگی مربوط به تمام جوامع ۷۱
- ج) عوامل داخلی ناهماهنگی فرهنگی مربوط به ایران ۷۲
- گفتار سوم: علل تهاجم فرهنگی از دیدگاه تاریخ ۷۴
- الف) سلطه‌ی نظامی ۷۵
- ب) سلطه‌ی سیاسی ۷۶
- ج) سلطه‌ی اقتصادی ۷۷
- د) سلطه‌ی فرهنگی ۷۷
- فصل چهارم: نقش مساجد در مقابله با تهاجم فرهنگی ۸۱**
- گفتار اول: راه‌های مقابله با تهاجم فرهنگی با محوریت مسجد از منظر آیات ۸۲
- ۱) تنوع و روح بخشیدن به برنامه‌های مساجد ۸۲
- ۲) تربیت عبادی برای مقابله با تهاجم فرهنگی ۹۴
- ۳) پاسخ به شبهات برای مقابله ۱۰۳
- ۴) احترام ویژه به اهالی مسجد برای مقابله ۱۱۸
- گفتار دوم: راه‌های مقابله با تهاجم فرهنگی با محوریت مسجد از نظر روایات ۱۲۵
- یک) تبلیغ آثار دنیوی و اخروی مسجد برای مقابله؛ ۱۲۶
- دو) ترویج ابعاد دین در مساجد برای مقابله ۱۳۹
- سه) انتخاب مسجد برای اصلاح جامعه برای مقابله با تهاجم فرهنگی ۱۴۱
- چهار) ایجاد پایگاه علمی در مساجد برای مقابله با تهاجم فرهنگی ۱۴۵

پنج) پرداختن به تربیت اجتماعی در مساجد برای مقابله با تهاجم فرهنگی. ۱۵۳	
شش) پرداختن به تربیت روحی و اخلاقی در مساجد برای مقابله با تهاجم فرهنگی ۱۶۰.....	
گفتار سوم: راه‌های مقابله با تهاجم فرهنگی با محوریت مسجد از منظر رهبر انقلاب..... ۱۷۱	
یک) توجه به مدیریت در مسجد برای مقابله..... ۱۷۱	
دو) ایجاد فعالیت‌های فرهنگی و هدایت فرهنگی برای مقابله..... ۱۸۴	
سه) سعه‌ی صدر اهل مسجد و امام جماعت برای مقابله..... ۱۹۷	
چهار) تبیین دقیق دشمن شناسی در مساجد برای مقابله..... ۲۰۶	
پنج) ایجاد نوآوری در مدیریت و معماری مسجد برای مقابله..... ۲۱۳	
شش) ایجاد کانون‌های فرهنگی و هنری در مساجد برای مقابله..... ۲۱۹	
خاتمه..... ۲۲۳	
منابع و مأخذ..... ۲۳۱	
منابع عربی..... ۲۳۱	
مجلات و مقالات..... ۲۳۹	
منابع اینترنتی..... ۲۴۰	

پیشگفتار

مسجد در دین اسلام از چنان جایگاه ویژه ای برخوردار است که به طور قطع می توان اذعان کرد بعد از کعبه، مقدس ترین مکان محسوب می شود. بی تردید مسجد، نقش بسیار وسیع و حساسی در رشد فضایل اخلاقی و تحکیم اساس و بنیان جامعه ی دینی داشته و دارد. مکانی که با حضور در آن می توان به قدرت مطلق خداوند اتکا کرد و با امید و توکل به او مسیر رشد و کمال نهایی انسان را طی نمود. امروزه دشمنان اسلام به خوبی با کارکرد مساجد آشنا بوده و با تلاش بی وقفه برای کم رنگ کردن نقش مساجد و استفاده از باورهای انحرافی در برابر عقاید و ارزش های اسلام اصیل، سعی در بی هویت کردن اقشار مختلف مردم دارند. بنابراین مساجد ما می توانند با تکیه بر داشته های ارزشمند خود و بهره گیری از معنویت مساجد و با ارائه ی اندیشه های ناب اسلامی در قالب ها و روش های نوین جذاب به رشد و بالندگی افراد جامعه همت گماشته و می تواند در برابر توطئه های روزانه ی آنان بایستد.

مسجد محل افراد با اعتقاد، مقید به آداب دین، دوستدار دین، دلسوز انقلاب و علاقه مند به رشد و رسیدن به حق و حقیقت می باشد. این مشترکات وقتی در جمعی از مردم وجود داشته باشد، بدون شک یک نیروی قوی و متمرکز ایجاد خواهد شد که توانایی های زیادی در عرصه های گوناگون خواهد داشت. از جمله ی این عرصه ها، که این

جمعیت متمرکز بایستی نسبت به آن دغدغه مند باشند، عرصه‌ی فرهنگی است. عرصه‌ای که بیگانگان همواره برای تهاجم به آن برنامه ریزی کرده‌اند. تهاجمی همه جانبه از سوی بیگانگان که بسیار با برنامه و حساب شده است. به اذعان خودشان منابع عظیم مالی برای این تهاجم اختصاص داده‌اند و از رسانه و تکنولوژی‌های روز نیز به عنوان ابزار این نبرد بهره می‌برند.

نقش و تأثیر گذاری مسجد به عنوان پایگاه فرهنگی در ارتقاء بعد اخلاقی مردم غیر قابل انکار است که تحقیق در صدد بررسی نقش مساجد در مقابله با تهاجم فرهنگی بر اساس ظرفیت‌ها و کارکردهای مسجد می‌باشد. جامعه‌ی ما بایستی نسبت به این هجوم دشمن آگاه گردد. در این جبهه‌ی سرحد، جامعه‌ی ما می‌تواند از ظرفیت بسیار بالای مساجد و حاضران در مسجد استفاده کند. هر یک از افراد مسجد می‌تواند نقش یک رزمنده را بنا نماید. پس می‌توان مسجد را به عنوان اصلی‌ترین پایگاه مبارزه با تهاجم فرهنگی در جامعه‌ی اسلام نام برد.

مقدمه

به خاطر بیاورید هنگامی که خانه‌ی کعبه را محل بازگشت و مرکز امن و امان مردم قرار دادیم (برای تجدید خاطره) از مقام ابراهیم، عبادت گاهی برای خود انتخاب کنید و ما به ابراهیم و اسماعیل امر کردیم که خانه‌ی مرا برای طواف کنندگان، مجاوران، رکوع کنندگان و سجده کنندگان پاک و پاکیزه کنید.^۱

به یقین نخستین خانه‌ای که برای (عبادت) مردم نهاده شد همان است که در بکه (مکه‌ی مکرمه) است؛ که پر خیر و برکت و وسیله‌ی هدایت برای جهانیان است.^۲

همان گونه که از این دو آیه‌ی شریفه ترجمه‌ی آن بر می‌آید، خانه‌ی کعبه در مکه، نخستین خانه‌ی توحید و یکپارستگی و اولین جایگاه و مرکزی است، که برای پرستش خدای یگانه ساخته شده است. وقتی در این آیات شریفه دقت می‌کنیم، می‌بینیم جایگاه مسجد و خانه‌ی خدا آنقدر والا و ارزشمند است، که کسی مانند "حضرت ابراهیم و حضرت اسماعیل علیهم السلام" افتخار خادمی آن را پیدا می‌کنند.

۱. ﴿وَوَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمَّا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُضَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتَ

لِلطَّائِفِينَ وَالْمُكَافِّينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودَ﴾. [بقره ۲، آیه ۱۲۵].

۲. ﴿إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِّلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ﴾. [آل عمران ۳، آیه ۹۶].

حال اگر در این دوران آخرالزمان که تمام قدرت‌ها و وسایل جهانی بسیج شده اند؛ تا به هر ترفندی اقشار مختلف مردم به خصوص نوجوانان و جوانان پاک ما را گمراه کرده و از خدا و معنویت دور و به ابتذال، مصرف گرایی، تجمل، پرستش شیطان و بت‌های مدرن وادارند. در هنگامی که دشمنان از همه‌ی توان خود برای ضربه زدن به نظام اسلامی استفاده می‌کنند و حوزه‌ی فرهنگ ایران هراسی و اسلام هراسی هستند. ما نیز باید با تکیه بر داشته‌های ارزشمند خود و بهره‌گیری از معنویت مساجد به رشد و بالندگی جوانان کشورمان همت گماریم تا همچون سدی در برابر این توطئه‌ها بایستیم.

اگر این نوجوانان و جوانان به سمت مساجد کشیده شوند و در این مکان مقدس دوران هویت خود را بگذرانند. آیا جای نگرانی برای به انحراف کشیده شدن آنان خواهد بود؟ صد البته که نه، اگر مساجد ما بتوانند این نوجوانان و جوانان ما را قبل از کشیده شدن به این مسائل دنیایی و غیر خدایی به سمت خود جذب کنند و یا با برنامه‌های خوب خود، آن‌ها را ارضا و بلکه هدایت کنند. نه تنها این نگرانی نخواهد بود؛ بلکه زمینه‌ی لازم برای آن مدینه‌ی فاضله که همان ظهور منجی عالم بشریت حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) هست؛ مهیا خواهد شد.

نقش و تأثیرگذاری مسجد در ارتقای بعد اخلاقی مسلمانان خصوصا قشر جوان غیر قابل انکار است و از طرفی مسجد به عنوان پایگاه فرهنگی برای جوانان می‌باشد.

تهاجم فرهنگی غرب، بر خلاف آن چه که به ذهن متبادر می‌شود، امر بدیع و نو ظهوری نیست. تهاجم، پدیده‌ای است که همیشه اجتماعات بشری را تهدید کرده و حکومت‌ها همواره در مقام مقابله با مصادیق آن بوده‌اند.

یکی از مصادیق بارز تهاجم در جامعه‌ی امروزی ایران تهاجم فرهنگی است؛ که در دهه‌های اخیر شاهد گسترش و گاه سازمان یافته شدن آن می‌باشیم. سیاست مبارزه با تهاجم از دیر زمان بر پایه‌ی سرکوب قرار داشته و تحت اشکال مختلف هدفی دیگر نداشته است. دین مقدس اسلام توجه شایانی به پیشگیری از تهاجم فرهنگی داشته و برای مهاجمین و توطئه‌های آنان راه‌های پیشگیری مختص به آن را در نظر گرفته است.

اگر ما مساجد را به عنوان اصلی‌ترین پایگاه اسلامی که نقش مهمی در تربیت دارد، به برنامه‌های مفید، تأثیرگذار و ماندگار در جامعه مجهز و تبدیل کنیم؛ خواهیم توانست در برابر هجمه‌های دشمنان به درستی تحلیل و عمل کنیم. در آن صورت مساجد، کانونی برای مقابله با تهاجم فرهنگی دشمن و دسیسه‌های آن خواهد بود.

باشد که خدای سبحان ما را در انجام این امر خطیر یاری فرماید.